

Tadeusz GLINKA
Politechnika Śląska

PROF. ZW. ZYGMUNT GOGOLEWSKI

1 maja 1996 r. przypada setna rocznica urodzin profesora zwyczajnego Politechniki Śląskiej Zygmunta GOGOLEWSKIEGO - pioniera polskiego przemysłu elektromaszynowego.

Prof. Z. Gogolewski ma bogaty i ciekawy życiorys. Urodził się 1 maja 1896 r. w Warszawie. Ojciec Profesora był garbarzem i księgowym, a matka pracowała jako nauczycielka, a następnie urzędniczka kolejowa. W roku 1914 ukończył Polskie Gimnazjum Klasyczne im. Mikołaja Reja w Warszawie z odznaczeniem „maxima cum laude”, a w roku 1915 zdał, z medalem złotym, maturę rządową przy tymże Gimnazjum, uprawniającą do wstępu na politechniki rosyjskie. W tym samym roku został przyjęty na zasadzie konkursu matur na Politechnikę Petersburską na Wydział Elektromechaniczny. W roku 1917 powołano Go do wojska i jako studenta wydziału technicznego skierowano do szkoły podchorążych artylerii, którą ukończył w tym samym roku i został wysłany na front. Po wybuchu Rewolucji Październikowej został zwolniony z wojska i wrócił na Politechnikę Petersburską. Jesienią 1918 r. wrócił wraz z matką do Warszawy i podjął studia na Politechnice Warszawskiej. W listopadzie 1918 r. wstąpił do wojska polskiego, w którym służył w stopniu podporucznika artylerii do 1920 roku. Za udział w wojnie polsko-sowieckiej został odznaczony dwoma Krzyżami Walecznych. Po zwolnieniu z wojska wrócił na studia, które ukończył w 1922 r. i z oceną bardzo dobrą uzyskał dyplom inżyniera elektryka. Pracę dyplomową wykonywał z maszyn elektrycznych u prof. K. Żórawskiego. Po uzyskaniu dyplomu, dzięki dziekanowi Wydziału prof. M. Pożaryskiemu, otrzymał praktykę w Societe Alsacienne w Belfort w Francji, gdzie pracował przez 9 miesięcy w charakterze praktykanta. Pierwszą pracę zawodową w Polsce podjął w roku 1923 w budującej się fabryce lokomotyw w Chrzanowie, w której objął funkcję kierownika elektryfikacji. Jego udziałem był projekt elektryfikacji fabryki obejmujący kilkaset punktów napędowych prądu przemiennego i prądu stałego do indywidualnego napędu obrabiarek, w tym napędy o regulowanej prędkości obrotowej oraz napędy rewersyjne strugarek z rekuperacją energii. W fabryce tej wprowadził ponadto spawanie elektryczne, elektryczne zgrzewanie nitów, elektryczne oznakowanie narzędzi, skonstruował specjalny transformator do elektrycznego nagrzewania obręczy w procesie nakładania ich na koła lokomotywy. Wiele urządzeń zaprojektowanych przez inż. Z. Gogolewskiego funkcjonowało w ruchu ponad 30 lat. Swoją wkład w budowę fabryki lokomotyw inż. Z. Gogolewski podsumował w artykule pt. „Elektryfikacja fabryki lokomotyw w Chrzanowie” opublikowanym w „Przeglądzie Elektrotechnicznym” w 1925 r.

W roku 1926 część projektowa i koncepcyjna Fabryki w Chrzanowie była zakończona i nie było perspektyw uruchomienia produkcji taboru trakcji elektrycznej, w związku z tym inż. Z. Gogolewski po niełatwych staraniach przeniósł się do Żychlina i podjął pracę w Fabryce Maszyn Elektrycznych Polskich Zakładów Brown-Boveri początkowo jako konstruktor, a następnie kierownik biura technicznego. W roku 1927 został delegowany na studia do Zakładów Brown-Boveri w Baden, Munchenstein i Mannheim celem zapoznania się z produkcją silników trakcyjnych i uruchomieniem podobnej produkcji w Żychlinie. Po powrocie do Żychlina uruchomił nową produkcję sprzętu trakcyjnego, dostarczając po raz pierwszy silniki trakcyjne wykonane w kraju dla tramwajów miasta Krakowa. Na wystawie jubileuszowej w Poznaniu w roku 1929 silniki trakcyjne opracowane przez inż. Z. Gogolewskiego i zdemontrowane na stanowisku w ruchu uzyskały złoty medal. Inż. Z. Gogolewski został awansowany na prokurenta, a następnie na zastępcę dyrektora fabryki ds. technicznych.

W roku 1931, w związku z likwidacją firmy Brown-Boveri w Polsce, inż. Z. Gogolewski opuścił fabrykę i podjął pracę w Zakładach w Starachowicach na stanowisku szefa produkcji pokojowej. W Starachowicach opracował między innymi projekt elektryfikacji stolarni mechanicznej i brał udział w rozwiązaniu problemów elektryfikacji huty (piece łukowe, piece indukcyjne wysokiej częstotliwości), poza tym kierował pracami montażowymi największego wówczas w Polsce laboratorium rentgenowskiego do badania metali (500 kV, 0,5 mA).

W roku 1932 wrócił do Żychlina i objął stanowisko dyrektora fabryki ponownie uruchomionej przez Zakłady Elektromechaniczne Rohn-Zieliński SA licencja Brown-Boveri z siedzibą w Warszawie. W następnych latach oprócz fabryki w Żychlinie objął kierownictwo fabryki w Cieszynie (poprzedniczka Fabryki CELMA), która także weszła do Spółki ZE Rohn-Zieliński, a także stanowisko dyrektora technicznego centrali i członka Zarządu Spółki. Stanowiska te piastował do wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. Jako dyrektor tych fabryk rozbudował program ich produkcji, w szczególności transformatorów i maszyn wirujących, tak pod względem asortymentu, jak i ilości. W celu zapoznania się z nowymi technologiami produkcji wyjeżdża parokrotnie do fabryk Brown-Boveri w Szwajcarii, Włoszech i Niemczech, ułatwiło Mu to opanować produkcję transformatorów i maszyn wirujących.

Osiągnięcia techniczne inż. Z. Gogolewskiego z tego okresu to:

- opanowanie produkcji transformatorów na napięcie do 150 kV,
- opanowanie produkcji maszyn elektrycznych do łodzi podwodnych; między innymi dla ORP „Orzeł” i „Sęp” kompletne wyposażenie elektryczne wyprodukowała fabryka w Żychlinie,
- ulepszenie uzwojeń silników wysokiego napięcia i podniesienie jakości tej produkcji do poziomu fabryk europejskich; towarzyszyło temu ogromne powodzenie wyrobów z Żychlina na rynku krajowym oraz ich eksport do ZSRR w latach 1932-36,
- ulepszenie konstrukcyjne transformatorów suchych, dławików zwarciovych, przełączników zaczepów, rozruszników i wiele ulepszeń technologicznych, niektóre z nich były przyjmowane przez licencjodawcę, to jest firmę macierzystą Brown-Boveri,
- patenty na wyłączniki trakcyjne, specjalne silniki szeregowe, chłodzenie dławików.

Osiągnięcia inż. Z. Gogolewskiego w zakresie organizacji produkcji to:

- wprowadzenie nowej organizacji pracy w fabrykach w Żychlinie i Cieszynie, międzyoperacyjne kontrole produkcji,

- rozszerzenie zakresu kontroli końcowej,
- badania technologiczne materiałów izolacyjnych, magnetycznych i konstrukcyjnych (wałów).

W obydwu fabrykach udało Mu się skupić pokaźną liczbę inżynierów i wyszkolić ich na specjalistów konstruktorów i technologów maszyn elektrycznych i transformatorów, była to pierwsza w Polsce kuźnia kadr w tej branży.

Za prace w dziedzinie przemysłu został uhonorowany w roku 1937 Złotym Krzyżem Zasługi. W roku 1939 został mianowany wiceprzewodniczącym Komitetu Przemysłu Elektrotechnicznego przy Ministerstwie Przemysłu.

Od początku swojej działalności inżynierskiej aktywnie pracuje w komisjach normalizacyjnych PKN i przepisowych SEP, jest członkiem i zastępcą przewodniczącego Komisji Maszyn, członkiem Komisji Trakcji, członkiem Podkomisji Transformatorów oraz przewodniczącym Podkomisji Prób Dielektrycznych.

W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany jako oficer uzbrojenia. 18 września 1939 r. przekroczył wraz z Instytutem Technicznym Uzbrojenia granicę rumuńską. Dzięki Konsulatowi Polskiemu w Czerniowcach otrzymał paszport cywilny i został wcielony do cywilnego obozu uchodźczego, gdzie przebywał do końca wojny. W Rumunii prowadził działalność pedagogiczną w ośrodku uchodźczym polskim, prowadził półroczne kursy techniczne, na których wykładał elektrotechnikę, trakcję elektryczną i organizację. Ponadto opracował projekt przebudowy sieci miasta Pitești (35 tys. mieszkańców) z prądu stałego na prąd zmienny, oraz opracował i wykonał elektryfikację tartaku i Fabryki Wyrobów Drzewnych na Bukowinie.

W czerwcu 1945 r. wraca do kraju pierwszym transportem repatriacyjnym. We wrześniu tegoż roku Minister Przemysłu mianuje Go dyrektorem technicznym Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Elektrycznych i na tym stanowisku pozostał aż do likwidacji Zjednoczenia (1949). Prof. Z. Gogolewski jako dyrektor techniczny Zjednoczenia podjął się zadania odbudowy i rozbudowy przemysłu maszyn elektrycznych, opracował trzyletni plan odbudowy i produkcji przemysłu maszyn elektrycznych i transformatorów, kierował stroną techniczną, odbudowy i uruchomienia tego przemysłu. Wśród wielu jego inicjatyw na podkreślenie zasługuje inicjatywa budowy Fabryki Materiałów Elektroizolacyjnych w Gliwicach (obecnie ERG). On wybrał, bardzo trafnie, lokalizację we Wrocławiu fabryki dużych maszyn elektrycznych (obecnie ABB DOLMEL i DOLMEL DRIVES). Dla obsługi tego przemysłu zorganizował Centralne Biuro Konstrukcyjne Maszyn Elektrycznych (CBKME - obecnie BOBRME KOMEL) w Katowicach i został jego pierwszym dyrektorem naczelnym, funkcję tę pełnił od 1 stycznia 1949 r. do 1951 r. Pełniąc tę funkcję udało Mu się pozyskać do CBKME najlepszych inżynierów konstruktorów w tej branży (mgr inż. Jerzy Szmít, dr inż. Jan Wieczorek i inni) i wychować nowych, którzy byli pierwszymi absolwentami Politechniki Śląskiej (rocznik 1949), w ten sposób zorganizował w Katowicach Szkołę konstrukcji i projektowania maszyn elektrycznych, i tu powstawały projekty konstrukcyjne nowych serii maszyn elektrycznych i transformatorów.

Równoległe do pracy w przemyśle 1 lutego 1946 r. podjął pracę na Politechnice Śląskiej jako profesor nadzwyczajny, zorganizował Katedrę Urządzeń Elektrycznych Prądów Silnych i został jej kierownikiem. W roku 1950 objął kierownictwo nowej Katedry Budowy Maszyn Elektrycznych, w ramach której prowadzony był także napęd elektryczny, a po następnej reorganizacji przeprowadzonej w roku 1956 objął Katedrę Maszyn Elektrycznych, którą

kierował do chwili przejścia na emeryturę (30 września 1966 r.). W latach 1948-52 pełnił funkcję dziekana Wydziału. W roku 1957 został mianowany profesorem zwyczajnym. Jako dziekan zreformował programy nauczania; dotychczasowy program realizowany na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej był przejęty z Politechniki Lwowskiej. Jako dziekan wprowadził specjalności, projekty dyplomowe i zlikwidował tzw. absolwentów wiszących.

Od początku swojej pracy dydaktyczno-naukowej zajął się przede wszystkim wykształceniem młodych konstruktorów maszyn elektrycznych i transformatorów; służyły temu wykłady z „Budowy maszyn elektrycznych”, prace dyplomowe, które prowadził oraz liczne skrypty i książki, których prof. Z. Gogolewski był autorem bądź współautorem. Napisał w sumie 8 książek i 7 skryptów, przy czym Jego podręcznik „Napęd elektryczny” doczekał się pięciu wydań, a książka „Transformatory” dwóch wydań w Polsce i jednego w Rumunii. Studenci i inżynierowie w przemyśle do dzisiaj korzystają z tych książek. Był autorem 4 patentów oraz autorem, bądź współautorem 48 artykułów naukowo-technicznych, opublikowanych w Archiwum Elektrotechniki, Rozprawach Elektrotechnicznych, Przeglądzie Elektrotechnicznym, Zeszytach Naukowych Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA i innych. Był promotorem 8 przewodów doktorskich i recenzentem 14 prac doktorskich i habilitacyjnych. Brał czynny udział w pracach społecznych, w szczególności w ramach SEP-u we wspomnianych już Komisjach ds. przepisów, był współorganizatorem Oddziału Gliwickiego SEP i w latach 1954-56 jego Prezesem. Był członkiem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, członkiem Polskiego Komitetu Wielkich Sieci Elektroenergetycznych CIGRE, członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN, członkiem Komisji Głównej Elektrotechniki Komitetu Nauki i Techniki. Był członkiem Senatu Politechniki Śląskiej w sześciu kadencjach jako dziekan i jako delegat Wydziału Elektrycznego, był przewodniczącym Komisji Weryfikacyjno-Egzaminacyjnej NOT przeszeregowującej techników o dużym stażu pracy na stopień inżyniera, był wieloletnim przewodniczącym Komitetu Współpracy Uczelni z Przemysłem. Był inicjatorem, organizatorem i przewodniczącym seminariów z maszyn, napędów i urządzeń elektrycznych organizowanego corocznie w latach 1960-66.

Warto zaznaczyć, że prof. Z. Gogolewski był poliglotą - posiadał biegłą znajomość języka rosyjskiego, francuskiego, angielskiego, rumuńskiego i niemieckiego.

Pozwolę sobie zacytować fragment opinii prof. Eugeniusza Jezierskiego z dnia 21.04.56, napisanej w związku z wnioskiem nominacyjnym na tytuł profesora zwyczajnego:

„.....pragnę raz jeszcze zwrócić uwagę na dwie najbardziej charakterystyczne cechy działalności naukowej prof. Z. Gogolewskiego:

- 1) Nadzwyczajną dynamikę tej działalności, czego dowodem jest wykaz prac wykonanych w ostatnich dwóch latach...
- 2) Umiejętność łączenia wiadomości teoretycznych na bardzo wysokim poziomie z wieloletnim doświadczeniem praktycznym. Powoduje to, że wyniki jego pracy naukowej mają zawsze przydatność praktyczną”.

Prof. Tadeusz Zagajewski, jako ówczesny Dziekan Wydziału, z tej samej okazji pisze: „Cechą charakterystyczną prac prof. Z. Gogolewskiego jest jego oparcie się zarówno o teorię jak i praktykę. Czytając jego prace, szybko dochodzi się do przekonania, że są to przerobione i przetrawione przemyślenia i doświadczenia własne, a nie kompilacje zrobione przy biurku”

Życie prof. Z. Gogolewskiego upłynęło w atmosferze wielkiej, systematycznej i wyjątkowej pracy. Był On wymagającym w stosunku do swoich współpracowników, ale jeszcze więcej wymagał od siebie, stale pogłębiając i aktualizując swoje wiadomości. Jego niespożyta energia

życiowa skłoniła Go do podejmowania wielu działań zawodowych, organizacyjnych i społecznych. Istotnym motywem działalności prof. Z. Gogolewskiego był głęboki patriotyzm, który nakazał Mu poświęcić wszystkie siły umiłowanej Ojczyźnie.

Jego największym sukcesem, jako nauczyciela akademickiego, jest liczna rzesza jego wychowanków, konstruktorów maszyn elektrycznych i transformatorów, którą wyszkolił na swoich wykładach, skryptach i książkach. Ludzie ci i ich umiejętności zadecydowali, że wyroby Polskiego przemysłu elektromaszynowego zawsze miały standard światowy, o czym świadczył ich stały eksport między innymi do Stanów Zjednoczonych. Wielu z wychowanków prof. Z. Gogolewskiego inżynierów - napędowców pracowało w przemyśle hutniczym i górniczym pełniąc tam również odpowiedzialne stanowiska techniczne i administracyjne. Także wielu poświęciło się pracy naukowej dochodzącej do tytułu naukowego profesora.

Osobiście poznałem prof. Z. Gogolewskiego na trzecim roku studiów, kończyłem specjalność, której On był kierownikiem i u Niego w katedrze rozpoczynałem karierę jako nauczyciel akademicki pracując na etacie asystenta i starszego asystenta (1961-66). W mojej ocenie prof. Z. Gogolewski oprócz dużej wiedzy, pracowitości i doświadczenia życiowego był człowiekiem o wysokim poziomie etycznym, był dokładny, a nawet pedantyczny w pracy, był estetą i wymagał tego od nas.

Prof. Z. Gogolewski zmarł 24 października 1969 r. Został pochowany na cmentarzu Lipowym w Gliwicach.

Bibliografia prac opublikowanych przez prof. Z. Gogolewskiego

Książki

1. Gogolewski Z.: Silniki trakcyjne. Związek Przedsiębiorstw Komunikacyjnych 1932, 175 s.
2. Gogolewski Z.: Napęd elektryczny. WNT, wyd. I Warszawa 1952 - 396 s.; wyd. II Warszawa 1956 - 420 s.; wyd. III uzupełnione Warszawa 1961 - 520 s.
3. Gogolewski Z., Kuczewski Z.: Napęd elektryczny. WNT, wyd. IV zmienione Warszawa 1971 - 729 s; wyd. V niezmienione Warszawa 1972.
4. Gogolewski Z., Gabryś W.: Maszyny prądu stałego. Obliczenia, konstrukcja, zagadnienia specjalne. PWT, Warszawa 1960 - 624 s., w tym 220 s. autorskich Z. Gogolewskiego.
5. Jezierski E., Gogolewski Z., Kopczyński Z., Szmit J.: Transformatory. Budowa i projektowanie. WNT, wyd. I 1956 - 420 s., w tym 100 s. autorskich Z. Gogolewskiego; wyd. II zmienione Warszawa 1963 - 750 s., w tym 150 s. autorskich Z. Gogolewskiego.
6. Praca zbiorowa pod red. Kołka W. i Żeleńskiego A. Opracowali: Baran M., Ficki Z., Gogolewski Z., Kołek W., Kubek J., Nehrebecki L., Paszek W., Radecki J., Zelenki A.: Samoczynne załączanie rezerw w elektrowniach cieplnych. Ministerstwo Energetyki, Zarząd Techniki. Wyd. I Warszawa 1955 - 233 s., w tym 33 s. autorskich Z. Gogolewskiego.
7. Gogolewski Z., Paszek W., Gabryś W., Kubek J.: Uszkodzenia maszyn elektrycznych. WNT, Warszawa 1967 - 340 s., w tym 93 s. autorskich Z. Gogolewskiego.
8. Jezierski E., Gogolewski Z., Kopczyński Z., Szmit J.: Transformatoare electrice. Constructie si Proiectare. Editura Tehnica. Bucuresti, 1966 - 740 s., w tym 140 s. autorskich Z. Gogolewskiego.

Skrypty

1. Gogolewski Z.: Projektowanie transformatorów. Wzory, tablice, wykresy. Wyd. I: Bratnia Pomoc Studencka Politechniki Śląskiej, Gliwice 1948; wyd. II poprawione: Akademicka Spółdzielnia Wydawnicza, Gliwice 1950.
2. Gogolewski Z.: Napędy elektryczne. Bratnia Pomoc Studencka Politechniki Śląskiej, Gliwice 1949.
3. Gogolewski Z.: Projektowanie silników asynchronicznych. Wzory, tablice, wykresy. Akademicka Spółdzielnia Wydawnicza, Gliwice 1950.
4. Gogolewski Z., Manitus J.: Projektowanie maszyn prądu stałego. Wzory, tablice, wykresy. Akademicka Spółdzielnia Wydawnicza Politechniki Śląskiej, Gliwice 1951.
5. Gogolewski Z., Gabryś.: Budowa maszyn elektrycznych, cz. I. Projektowanie maszyn prądu stałego. Skrypt dla szkół wyższych, PWN, Łódź 1955.
6. Gogolewski Z., Pluciński M., Kuczewski Z.: Budowa maszyn elektrycznych, cz. II. Projektowanie transformatorów mocy i silników asynchronicznych. Skrypt dla szkół wyższych, PWN, Łódź 1956.
7. Gogolewski Z., Śliwa B.: Budowa maszyn elektrycznych, cz. III. Projektowanie maszyn synchronicznych. Skrypt dla szkół wyższych, PWN, Łódź 1958.

Artykuły naukowo-techniczne

1. Gogolewski Z.: Postępy techniki maszyn elektrycznych we Francji. „Przegląd Elektrotechniczny” (PE) 1923.
2. Gogolewski Z.: O poprawie współczynnika mocy w sieciach fabrycznych. PE 1924.
3. Gogolewski Z.: Silnik asynchroniczny skompensowany (wzmianka). PE 1924.
4. Gogolewski Z.: O mocy silników trakcyjnych o różnych warunkach pracy. PE 1924.
5. Gogolewski Z.: Elektryfikacja fabryki lokomotyw w Chrzanowie. PE 1925.
6. Gogolewski Z.: O możliwościach przemysłu maszyn elektrycznych. PE 1927.
7. Gogolewski Z.: Wykreślny sposób obliczania przekładni transformatorów. PE 1928.
8. Gogolewski Z., Jezierski E.: Badanie izolacji silników trakcyjnych. PE 1928.
9. Gogolewski Z.: O „handlowym” współczynniku sprawności. PE 1932.
10. Gogolewski Z.: O wykreślnej analizie kosztów własnych. Przegląd Organ. 1933.
11. Gogolewski Z.: Transformatory na 150 kV. PE 1934.
12. Gogolewski Z.: Przyszłe drogi rozwojowe przemysłu maszyn elektrycznych. PE 1947.
13. Gogolewski Z.: Norma na transformatory. Objaśnienia do projektu. PE 1947 str. 252-253.
14. Gogolewski Z., Manitius J.: Zagadnienia surowcowe przemysłu maszyn elektrycznych. Życie Gospodarcze nr 9a 1947.
15. Gogolewski Z., Morsztyn K.: Plan rozwoju przemysłu maszyn elektrycznych. PE z. 4/5, 1948.
16. Gogolewski Z., Manitius J.: Straty dodatkowe w uzwojeniach. PE z. 6, 1948.
17. Gogolewski Z.: Maszyny i transformatory na MKWSE 1948. PE z. 4/5/6, 1949.
18. Gogolewski Z.: Sposób obliczenia ręcznego regulatora napięcia do prądnicy prądu stałego. Wiadomości Elektrotechniczne, 1952.
19. Gogolewski Z., Hagel R.: Wykrywanie jonizacji maszyn wysokiego napięcia. „Energetyka” nr 1, 1954.
20. Gogolewski Z., Szmit J.: Transformatory piecowe. PE z. 2/3, 1955.
21. Gogolewski Z., Kardaszewicz J.: Stosowanie charakterystyk statycznych do badania napędów walcowniczych z amplitudami. Wyd. Politechniki Śląskiej 1955, Materiały Sesji Naukowej z okazji 10-lecia Uczelni.
22. Gogolewski Z.: Trzy wypowiedzi na Konferencji Transformatorowej PAN. PE z. 2, 1956.
23. Gogolewski Z.: Wykreślne wyznaczenie wpływu różnych parametrów na zachowanie się silnika asynchronicznego. „Rozprawy Elektrotechniczne” z. 1, 1956.
24. Gogolewski Z.: Zagadnienia konstrukcyjne. Referat generalny w sekcji konstrukcyjnej. Konferencja Transformatorowa PAN, Łódź 1955. PE z. 2, 1956.
25. Gogolewski Z.: Straty dodatkowe w uzwojeniach transformatorów. „Archiwum Elektrotechniki” PAN z. 3, 1957.
26. Gogolewski Z.: Przepięcia na cewkach Petersena. „Energetyka” z. 5, 1957.
27. Gogolewski Z., Kołek W.: Stan obecny rozwoju produkcji krajowej turbogeneratorów. Mat. konferencyjne SEP - PAN 1957.
28. Gogolewski Z.: Awaryjne transformatorów energetycznych. Zeszyt Seminarium Elektromaszynowego Politechniki Śląskiej 1958.
29. Gogolewski Z., Puchała A.: Metoda obliczania optymalnego uzwojenia wielowarstwowego transformatorów. „Archiwum Elektrotechniki” PAN z. 4, 1959.

30. Gogolewski Z.: Turbogeneratory największych mocy. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 6, 1960.
31. Postęp techniczny w przemyśle elektrycznym ciężkim. PE z. 1, 1961.
32. Gogolewski Z.: Sprawozdanie i analiza poglądów różnych krajów na Sesji Kom. CIGRE nr 7 w Londynie 1961. PE z. 6, 1962.
33. Gogolewski Z., Gabrys W.: Badanie oddziaływania magnetycznego wirującego uzwojenia klatkowego przy pomocy uzwojenia prądu stałego. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 12, 1962.
34. Gogolewski Z.: Generatory na MKWSE 1960. PE z. 6, 1962.
35. Gogolewski Z.: Kilka uwag o rozbudowie i projektowaniu zakładów naprawczych dla maszyn i transformatorów. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 16, 1963.
36. Gogolewski Z.: Aktualna problematyka techniki turbogeneratorów wielkich mocy. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 16, 1963.
37. Gogolewski Z.: Organizacja i technika remontów uzwojeń turbogenerators. Biuletyn Inf. Instytutu Energetyki nr 2, 1955.
38. Gogolewski Z.: Zagadnienia jakości w przemyśle maszyn elektrycznych. Materiały konferencyjne poświęcone jakości produkcji w Zakładach DOLMEL. Wrocław 1962.
39. Gogolewski Z., Wróbel T.: Badania modelowe prądnic indukcyjnych na podwyższonej częstotliwości. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 17, 1964.
40. Gogolewski Z., Bubnicki Z., Różycki A.: Studia nad asymetrią i strumieniem zerowym transformatorów trójfazowych. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 17, 1964.
41. Gogolewski Z.: Światowy i krajowy postęp budowy turbogeneratorów. PE z. 5, 1964.
42. Gogolewski Z., Wróbel T.: Układ zastępczy modelu fizycznego jako uniwersalny układ zastępczy prądnicy indukcyjnej. Biuletyn WAT nr 5, 1965.
43. Gogolewski Z., Wróbel T.: Geometria strefy czynnej prądnicy indukcyjnej typu Lorentz-Schmidta. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 20, 1966.
44. Gogolewski Z., Rut.R.: Uszkodzenie klatek silników asynchronicznych oraz metody wykrywania przerw w kłatkach. „Wiadomości Elektrotechniczne” nr 7, 1966.
45. Gogolewski Z.: Słowo wstępne do VII Seminarium maszyn, napędów i urządzeń elektrycznych. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej ELEKTRYKA nr 21, 1966.
46. Gogolewski Z.: Turbogeneratory na Międzynarodowej Konferencji Wielkich Sieci Elektroenergetycznych. PE nr 8, 1967.
47. Gogolewski Z.: Historia napędu elektrycznego w Polsce. PE nr 3, 1969.
48. Gogolewski Z.: Gospodarka silnikami elektrycznymi w napędach przemysłowych. „Gospodarka Paliwami i Energią” nr 8, 1969.

Patenty

1. Gogolewski Z.: Pieniek biegunowy silnika szeregowego prądu stałego.
2. Gogolewski Z.: Przepływ powietrza chłodzącego cewki dławikowe w układzie pionowym.
3. Gogolewski Z., Gabrys W.: Maszyna elektryczna prądu stałego z polem poprzecznym. Patent nr 39640, Warszawa 1957.

- Gogolewski Z., Puchała A.: Uzwojenie o minimalnych stratach na ciepło Joule'a do transformatora, cewki prądu zmiennego lub pieca indukcyjnego. Patent nr 43025, Warszawa 1960.

Referaty i koreferaty

- Gogolewski Z., Szmit J.: Instrukcja odbioru dużych transformatorów. Światłokopia Katedry Maszyn Elektrycznych. Politechnika Śląska 1955.
- Gogolewski Z.: Koreferat sekcji konstrukcyjnej na Konferencję Transformatorów PAN. PE nr 5 1955.
- Gogolewski Z.: Koreferat do serii maszyn prądu stałego. Materiały CBKME Katowice 1950-60.
- Gogolewski Z.: Koreferat do serii maszyn synchronicznych wolnobieżnych.
- Gogolewski Z.: Koreferat do założeń turbogenerators 63 MV A. Materiały DOLMEL Wrocław 1960-62.
- Gogolewski Z.: Koreferat do projektu wstępnego turbogenerators 63 MV A. Materiały DOLMEL Wrocław 1961-63.
- Gogolewski Z.: Koreferat do założeń serii turbogenerators 2-25 MV A. Materiały DOLMEL Wrocław.

Artykuły publicystyczne

- Gogolewski Z.: Program budowy maszyn elektrycznych. „Dziennik Gospodarczy” nr 15, 1947.
- Gogolewski Z.: Rola Politechniki Śląskiej w służbie przemysłu. „Po prostu” nr 9, 1950.
- Gogolewski Z.: O planowaniu prac naukowo-badawczych na wyższych uczelniach technicznych. „Życie Szkoły Wyższej” nr 3, 1956.
- Gogolewski Z., Pluciński M.: Projekt eksperymentów. „Życie Szkoły Wyższej” nr 2, 1960.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Prace naukowo-badawcze i nieporozumienia. „Życie Warszawy” nr 236, 7/XI/1961.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Jak kształcić inżynierów. „Dziennik Zachodni” 19/III/1962.
- Gogolewski Z.: Zanim urodził się inżynier. (Wywiad) „Dziennik Zachodni” 1/IV/1962.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Licencje - postęp - własna twórczość naukowo-techniczna. „Życie Warszawy” nr 142, 16/VI/1962.
- Gogolewski Z.: Wyobrażenia i technika. (Udział w wywiadzie) „Dziennik Zachodni” 1963.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Czekamy na Godota. „Dziennik Zachodni” 11/IV/1963.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Z egzaminem - ale zreformowanym. „Życie Warszawy” nr 94, 23/IV/1963.
- Gogolewski Z., Bogucki A.: Senacki Komitet Współpracy Nauki z Przemysłem. „Życie Warszawy” nr 246, 15/X/1963.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Inżynierskie profile. „Życie Warszawy” nr 25, 28/I/1964.
- Gogolewski Z.: Jeden schemat czy mnogość form i treści. „Dziennik Zachodni” 21/V/1964.
- Gogolewski Z., Kordecki A.: Drogi dla oficerów techniki. „Dziennik Zachodni” 26/V/1964.

16. Gogolewski Z.: Z korzyścią dla przemysłu i młodych inżynierów. „Dziennik Zachodni” 16/VI/1964.
17. Gogolewski Z., Bogucki A.: Organizator poszukiwany od zaraz. „Dziennik Zachodni” VII/1964.
18. Gogolewski Z.: O konstruktorach maszyn raz jeszcze. „Dziennik Zachodni” 20/XII/1964.
19. Gogolewski Z.: Aspiracje - ale jakie? „Dziennik Zachodni” 28/II/1965.
20. Gogolewski Z.: Między ziemią a niebem. „Argumenty” 28/III/1965.
21. Gogolewski Z., Śliwa B.: Droga dla nowych inżynierów. „Dziennik Zachodni” 21/XI/1961.
22. Gogolewski Z.: Prawo do satysfakcji. „Dziennik Zachodni” 7/II/1966.
23. Gogolewski Z.: Dydaktyka - humanizacja - politechnizacja. „Dziennik Zachodni” 4/IX/1966.
24. Gogolewski Z.: Jakość, ryzyko, nauka. „Dziennik Zachodni” 27/XI/1966.
25. Gogolewski Z.: Ranga technologii. „Dziennik Zachodni” 8/X/1967.
26. Gogolewski Z.: Siła oddziaływania telewizji. „Dziennik Zachodni” 17/XII/1968.
27. Gogolewski Z.: Sprawozdanie z podróży do ZSRR (Moskwa - Leningrad). Biblioteka Gł. Politechniki Śląskiej, Gliwice 1958.
28. Gogolewski Z.: Sprawozdanie z pobytu w Lyonie. Biblioteka Gł. Politechniki Śląskiej, Gliwice 1960.
29. Gogolewski Z.: Sprawozdanie z podróży po Francji. Biblioteka Gł. Politechniki Śląskiej, Gliwice 1957.

Promotorstwo prac doktorskich

1. Grzywak A.: Stany nieustalone silników asynchronicznych. Politechnika Śląska. Gliwice 1960.
2. Gabrys W.: Wpływ niektórych danych uzwojeniowych na parametry maszyn z polem poprzecznym. Politechnika Śląska, Gliwice 1961.
3. Kuczewski Z.: Analiza układu silnika asynchronicznego z przetwornicą częstotliwości. Politechnika Śląska, Gliwice 1962.
4. Wróbel T.: Prądnicą o podwyższonej częstotliwości. WAT, Warszawa 1964.
5. Markielowski J.: Niektóre problemy silników klatkowych do pracy przerywanej o częstych załączeniach. AGH, Kraków 1964.
6. Kuszłyko R.: Transformator spawalniczy z bocznikiem podmagnesowanym. Politechnika Śląska, Gliwice 1965.
7. Kozieł K.: Silnik histerezowy. WAT, Warszawa 1967.
8. Kelasz J.: Teoria przełączania transformatorów regulacyjnych. Politechnika Łódzka 1968.

Recenzje prac doktorskich i habilitacyjnych

1. Pełczewski W.: Wyznaczenie optymalnych danych silników asynchronicznych zamkniętych. Politechnika Łódzka.
2. Jabłoński M.: Rozproszenie w transformatorach z uwzględnieniem asymetrii. Politechnika Łódzka.

3. Erlicki S.: Wpływ nasycenia na momenty od wyższych harmonicznych.
4. Hejmo W.: Regulacja wyrównywania obciążeń i prędkości bliźniaczego napędu zgniatacza. AGH Kraków.
5. Bajorek Z.: Charakterystyki mechaniczne silnika dwufazowego. AGH Kraków (recenzja doktorska).
6. Paszek W.: Stabilizacja napięcia samowzbudnych generatorów synchronicznych. Politechnika Śląska Gliwice. (recenzja habilitacyjna).
7. Bisztyga K.: Niktóre zagadnienia silnika asynchronicznego przy częstotliwości mniejszej od 10Hz. AGH Kraków.
8. Walentynowicz B.: Wybór silnika elektrycznego z uwzględnieniem kryterium trwałości. Politechnika Warszawska. (recenzja doktorska).
9. Zygmunt J.: Regulacja prędkości obrotowej bezkomutatorowego silnika prądu zmiennego, przy pomocy prostowników sterowanych. Politechnika Śląska Gliwice. (recenzja doktorska).
10. Śliwa A.: Naroża rdzeni z blach anizotropowych. Politechnika Śląska Gliwice 1966. (recenzja doktorska; profesor był konsultantem pracy pełniąc funkcję nieformalnego promotora).
11. Kubek J.: Wpływ nieliniowości charakterystyk szczotek na warunki beziskrowej komutacji. Politechnika Śląska Gliwice. (recenzja doktorska; profesor był konsultantem pracy pełniąc funkcję nieformalnego promotora).
12. Kozłowski M.: Prądy w uzwojeniach transformatora trójfazowego przy symetrycznym zwarciu udarowym jednego z uzwojeń. Politechnika Łódźka.
13. Bajorek Z.: Teoria i podstawy konstrukcji dwufazowej prądnicy tachometrycznej. AGH Kraków. (recenzja habilitacyjna).
14. Sobieszkański S.: Wpływ obciążeń na trwałość transformatorów S/NN. Politechnika Łódźka (recenzja doktorska).

Działalność naukowo-społeczna

1. Wiceprzewodniczący Komitetu Przemysłu Elektrotechnicznego przy Ministrze Przemysłu, 1939.
2. Dziekan Wydziału Elektrycznego Pol. Śląskiej, 1948-52.
3. Członek Senatu Politechniki Śląskiej (6 kadencji).
4. Członek Głównej Komisji Przepisowej SEP w latach 1926-39 i 1946-50.
5. Przewodniczący Komisji Maszyn SEP, 1946-50.
6. Przewodniczący Podkomisji Prób Dielektrycznych SEP, 1928-39.
7. Członek Komisji Maszyn Elektrycznych PKM, 1956-59.
8. Członek Komisji Transformatorów PKM, 1957-59.
9. Przewodniczący Grupy Ekspertów Maszyn Elektrycznych Komitetu Elektrotechniki PAN.
10. Przewodniczący Komisji Studiów Polskiego Komitetu Wielkich Sieci Elektrotechnicznych GENERATORY nr 17.
11. Członek Komitetu Elektryfikacji Polski PAN.
12. Członek Komitetu Elektrotechniki PAN.
13. Członek Rady Technicznej Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego.

14. Przewodniczący Zespołu Problemowego 11/30 PAN prac naukowych szczególnie ważnych.
15. Przewodniczący Konferencji Turbogeneratorowej Komitetu Elektrotechniki PAN.
16. Przewodniczący Komitetu Współpracy Politechniki Śląskiej z Przemysłem.
17. Wiceprzewodniczący Komisji Głównej Elektrotechniki Komitetu Nauki i Techniki.
18. Przewodniczący Podkomisji II Komisji Głównej Elektrotechniki Komitetu Nauki i Techniki, 1967.

Nagrody i odznaczenia

1. Złoty Krzyż Zasługi - 1937.
2. Nagroda Państwowa zespołowa III stopnia - 1955.
3. Medal dziesięciolecia PRL - 1955.
4. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski - 1956.
5. Złota Odznaka Honorowa Stowarzyszenia Elektryków Polskich - 1959.
6. Srebrna Odznaka Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego - 1960.
7. Złota Odznaka XV-lecia Politechniki Śląskiej - 1960.
8. Złota Odznaka Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego - 1962.
9. Nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego, indywidualna, stopnia I - 1963.
10. Honorowa Odznaka ZSP.